

PROFESINĖS KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO POREIKIS: MUZIKOS PEDAGOGŲ POŽIŪRIO DIAGNOSTIKA

Jolita Damaševičienė, Diana Strakšienė, Rytis Urniežius

Šiaulių universitetas

Išvadas

Šiuolaikinėje visuomenėje vyksta nuolatiniai intensyvūs socialinio, ekonominio, organizacinio ir net asmeninio gyvenimo pokyčiai. Įsigali naujoji edukacinė paradigma, akcentuojanti mokymąsi kaip visą gyvenimą trunkantį procesą, nebesiejanti jo vien tik su sistemingai organizuotu mokymu, o žiūrinti į jį, kaip į veiklą, kurioje žmogus plėtoja ir vysto savo kompetenciją. Kartu kinta ir švietimo sistemos, mokyklos bei pedagogų veiklos situacija.

Lietuvos švietimo dokumentuose teigiama, kad pedagogai, jų vertybinės nuostatos ir profesinė kompetencija lemia Lietuvos švietimo ištaigų darbo pobūdį, ugdymo tikslų ir uždavinių sprendimo būdus. Tačiau būtent pedagogams dažniausiai priekaištaujama, kad jie atsilieka nuo visuomenės kaitos tendencijų, yra uždari, dirba nepakankamai efektyviomis, senomis technologijomis. Pedagogų rengimo sistemos netobulumą pastebėjo mokslininkai edukologai, švietimo sistemos tyrinėtojai, tarptautinių organizacijų švietimo ekspertai ir pedagogai praktikai, teigdami, kad „nepakankamai reformuojama pedagogų rengimo sistema yra viena iš rimčiausių švietimo reformos spragų“ (Švietimo gairės).

Lietuvoje aktyviai plėtojami tyrimai, skirti mokytojų tęstiniam ugdymui, jo organizavimui nuolatinio mokymosi kontekste. Suaugusiųjų mokymosi psichologinius aspektus tyrė D. Beresnevičienė (1998, 2003), pedagogų saviugdos veiksnius švietimo kaitos sąlygomis analizavo T. Bulajeva (2001), mokymosi motyvacijos problemomis domisi L. Kaminskienė, M. Teresevičienė (2000), J. Lasauskienė (2004), mokytojų tęstinio mokymo organizavimu – R. Laužackas (2004), A. Garalis (2003), mokytojų požiūrį į kvalifikacijos tobulinimo sistemos pokyčius tyrė B. Simonaitienė, V. Targamadžė (2001) ir kt. Tačiau *muzikos mokyklų* mokytojų profesinis tobulinimasis nuolatinio mokymosi kontekste vis dar nepakankamai tyrinėtas, stinga darbų, atskleidžiančių muzikos mokyklų mokytojų tobulinimosi ypatumus, poreikį. Kvalifikacijos kėlimo institucijos tobulinimosi poreikis dažniausiai tiriamas bendrapedagoginėje plotmėje. Empirinių tyrimų trūkumas apsunkina kvalifikacijos tobulinimo institucijų veiklą, siekiant patenkinti kiekvieno mokytojo mokymosi poreikius, nepriklausomai nuo jo specializacijos. Todėl svarbu iširti muzikos mokytojų požiūrį į nuolatinį tobuli-

nimąsi, atskleidžiant jų kvalifikacijos tobulinimo poreikį. Tai galima traktuoti kaip aktualią pedagoginę problemą.

Tyrimo tikslas – nustatyti muzikos pedagogų požiūrį į kvalifikacijos tobulinimo poreikį.

Uždaviniai: iširti muzikos mokytojų požiūrį į nuolatinį profesinį tobulinimąsi; įvertinti muzikos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo poreikį; surinkti duomenis apie muzikos mokyklų mokytojų aktyvumą kursuose, seminaruose.

Tyrimo bazė ir imtis – 140 muzikos mokytojų, dirbančių Šiaulių apskrities vaikų muzikos mokyklose.

Tyrimo organizavimas ir eiga

Siekiant iširti muzikos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo galimybes bei jas sąlygojančius veiksnius, buvo atliktas diagnostinis tyrimas, kurio tikslas – surinkti duomenis apie muzikos mokyklų mokytojų tęstinį mokymąsi ir šį procesą skatinančius bei ribojančius veiksnius.

Diagnostiniame tyrime dalyvavo 140 muzikos mokytojų iš Šiaulių, Radviliškio, Pakruojo, Kuršėnų, Joniškio ir Kelmės vaikų muzikos mokyklų. Tyrime dalyvavo 106 moterys (76 proc.) ir 34 vyrai (24 proc.).

Analizuojant tyrimo duomenis respondentų amžiaus aspektu, nustatyta, jog tyrime dalyvavusiųjų amžius nuo 22 iki 64 metų, tačiau daugiausia tiriamųjų būta 35–55 metų. Kadangi respondentų amžius galėjo turėti įtakos atsakymams, tiriamieji, remiantis statistiniu amžiaus vidurkiu (40 m.), buvo suskirstyti į 2 grupes, kurios atitinka psichologų nurodomiems suaugusiųjų gyvenimo periodams – jauno suaugusiojo nuo 20 iki 40 metų ir vidutinio amžiaus suaugusiojo nuo 40 iki 65 metų periodus. 1-ąją amžiaus grupę sudarė 58 respondentai (41,4 proc.), 2-ąją – 82 respondentai (58,6 proc.).

Matyt, kad respondentų atsakymus gali veikti jų pedagoginio darbo stažas. Daugiausia tyrime dalyvavusių mokytojų (60 proc.) turi daugiau kaip 15 metų pedagoginio darbo stažą. Nemaža dalis mokykloje dirba nuo 5 iki 15 metų (31,4 proc.) ir tik nedaug (8,6 proc.) apklaustųjų mokytojų pradeda savo darbo praktiką muzikos mokykloje. Tokie duomenys leidžia teigti, jog tyrime dalyvavusių respondentų pedagoginio darbo patirtis yra išties didelė ir jie gali

suteikti naudingos informacijos apie profesinį tobulinimąsi. Kita vertus, akivaizdus jaunų specialistų trūkumas muzikos mokyklose, o juk jauni pedagogai galėtų sudaryti didesnę mokytojų konkurenciją ir tapti vyresnio amžiaus mokytojų atsinaujinimo, tobulinimosi stimulu.

Profesinio tobulinimosi tyrimui labai svarbi mokytojų turima kvalifikacinė kategorija. Atestaciniai reikalavimai kvalifikacinei kategorijai įgyti ar patvirtinti iš esmės nulemia tobulinimosi patirtį ir apimtį (aukštesnei kategorijai – didesni reikalavimai), todėl svarbu buvo nustatyti, kokią kvalifikacinę kategoriją respondentai yra įgiję. Paaiškėjo, jog dauguma (58,7 proc.) tyrime dalyvavusių pedagogų turi vyresniojo mokytojo kvalifikaciją, 20,3 proc. mokytojų imties sudarė jauni mokytojai, 21 proc. – mokytojai metodininkai. Tik 2 mokytojai turi mokytojo eksperto kvalifikacinę kategoriją (1,4 proc.).

Tyrimo rezultatų analizė

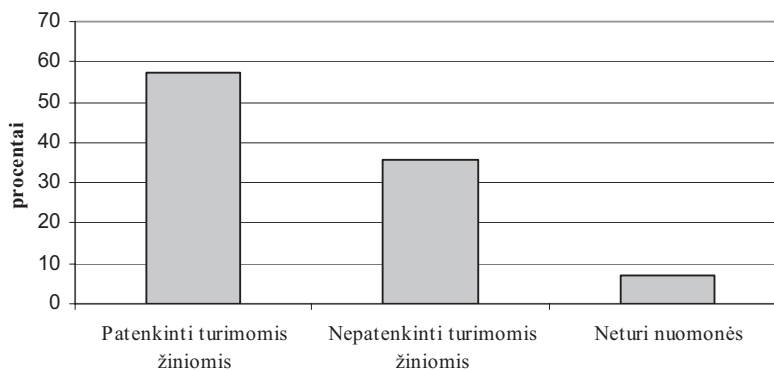
Anketoje buvo pateikti 9 teiginių blokai (iš viso 85 teiginiai), kurie turėjo išryškinti vyraujančią respondentų požiūrį į įvairius nuolatinio mokymosi, profesinio tobulinimosi aspektus bei respondentų nuomonę apie pasirengimo nuolat mokytis lygį. Šiame straipsnyje analizuojami tie tyrimo rezultatai, kurie ryškiausiai atspindi pedagogų požiūrį.

Mokytojų požiūris į nuolatinį mokymąsi

Analizuojant mokytojų požiūrį į nuolatinį mokymąsi, pastebėta, kad itin palankiai respondentai vertina bendruosius teiginius (*Mokytis, tobulėti reikia visą gyvenimą; Mokytojo darbas visada reikalauja naujų žinių ir gebėjimų; Mokytis man aktualu ir pan.*), susijusius su nuolatinio mokymosi, tobulinimosi idėja. Rezultatai liudija, kad absoliučiai visų respondentų požiūris į nuolatinį mokymąsi yra teigiamas, o kad šis požiūris nėra vien išorinis, kognityvinis, bet daugiau vidinis, išsąmonintas respondentų nusiteikimas ir pasirengimas nuolat tobulėti, rodo atsakymai į teiginį – *Tobulėti skatina vidiniai motyvai*; 98 proc. tiriamųjų savo profesinį tobulinimąsi sieja su vidine motyvacija, tik 2 proc. tuo abejoja. Tokie duomenys rodo gana aukštą muzikos mokytojų psichologinio nusiteikimo nuolat mokytis ir tobulėti lygį.

Tačiau, nors pozityvi mokytojų nuomonė nuolat mokytis ir vyrauja, atsakymai į kelis klausimus išryškino ir kai kurias neigiamas požiūrio tendencijas.

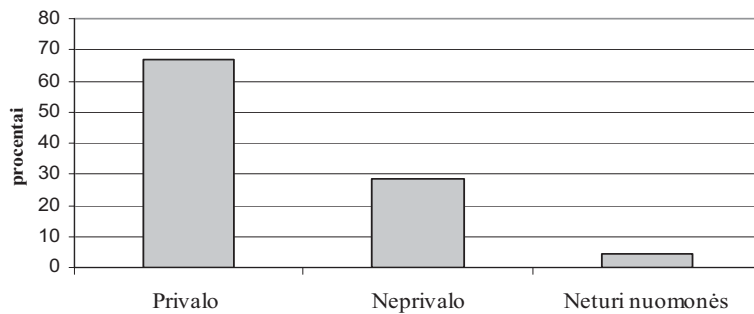
Absoliuti dauguma mokytojų sutinka, kad jų profesija reikalauja pastovaus žinių, gebėjimų atnaujinimo ar įgijimo. Be to, nagrinėjant mokytojų pasitenkinimą savo turimomis žiniomis, gebėjimais ir jų kokybe (1 pav.), nustatyta, kad daugiau nei pusė respondentų (57,3 proc.) patenkinti ir turimu žinių, gebėjimų kiekiu, ir kokybe, nepatenkintų (35,5 proc.), o 7,2 proc. tiriamųjų buvo sunku save įsivertinti.

1 pav. Žinių ir įgūdžių vertinimas

Toks turimų žinių vertinimas gali turėti įtakos profesinio tobulinimosi motyvacijai, nes profesinę saviugdą dažniausiai motyvuoja nepasitenkinimas, atsirandantis tarp asmens turimų žinių ir jam keliamų reikalavimų, o pripažinimas, kad trūksta žinių šiuo kaitos laikotarpiu traktuojamas kaip objektyvus savęs vertinimas. Todėl galima prielaida, kad dalis tiriamųjų vertina save neadekvačiai, nelinkę pripažinti ir / ar stokojantys žinių, gebėjimų arba tenkinasi turimais įgūdžiais bei žiniomis. Gilesnei šių duomenų interpretacijai reikalingi platesni tyrimai.

Kitą neigiamą respondentų požiūrio į nuolatinį mokymąsi aspektą (2 pav.) atskleidžia apklaustųjų (66,9 proc.) įsitikinimas, kad mokymo įstaiga privalo suteikti reikalingų žinių visam profesiniam gyvenimui. Toks vyraujantis požiūris rodo, kad dauguma tiriamųjų akcentuoja ugdymo kokybiškumą pirminio profesinio rengimo institucijose, kurios, respondentų nuomone, turėtų paruošti kompetentingą specialistą. Neatsižvelgiama, kad, sparčiai keičiantis informacijai, tai yra neįmanoma.

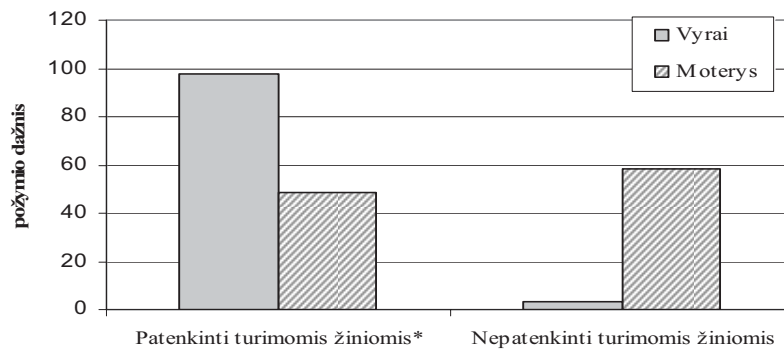
2 pav. Nuomonių sklaida apie mokymo įstaigų pareigą suteikti reikalingų žinių ir įgūdžių profesiniam gyvenimui

Analizuojant mokytojų požiūrį į nuolatinį mokymąsi, nustatyti statistiškai reikšmingi skirtumai, vertinant kai kurių demografinių kintamųjų įtaką respondentų atsakymams. Demografinių kintamųjų (lyties, amžiaus, darbo stažo, kvalifikacinės kategorijos) įtaka buvo tikrinama *Pearson Chi-Square* testu ir traktuoti kaip statistiškai reikšmingi, kai $p \leq 0,05$.

Statistiškai reikšmingi įvertinimų skirtumai pagal respondentų lytį rasti turimų žinių ir įgūdžių ($p < 0,02$) apibūdinimuose. Vyrų vertinimai katego-

riškesni – jie dažniau renkasi kraštutinius atsakymus, mažiau linkę abejoti.

Iš 3 pav. akivaizdžiai matyti, kad dauguma tyrime dalyvavusių vyrų (98 proc.) visiškai patenkinti turimomis žiniomis. Vadinasi, tobulinti savo profesinę kvalifikaciją jiems atrodo neaktualu. Tuo tarpu net 58 proc. moterų nevisai patenkintos turimomis žiniomis, vadinasi, labiau nei vyrai suinteresuotos kelti savo profesinę kvalifikaciją

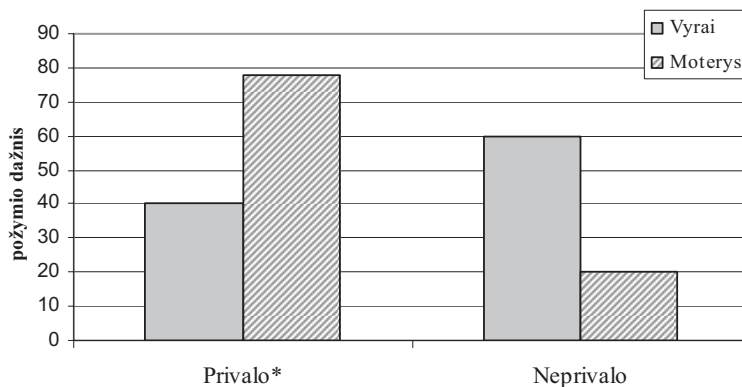

* požymio reikšmingumo lygmuo $p = 0,02$

3 pav. Žinių ir įgūdžių vertinimas lyties aspektu

Vertinant mokymo įstaigos funkcijas, taip pat išryškėjo statistiškai reikšmingi skirtumai lyties aspektu ($p < 0,03$). Moterų vertinimai kategoriškesni.

Juose išvelgiama tendencija, kad mokymo įstaiga privalo studijuojančiajam suteikti reikalingų žinių ir įgūdžių visam profesiniam gyvenimui (4 pav.).

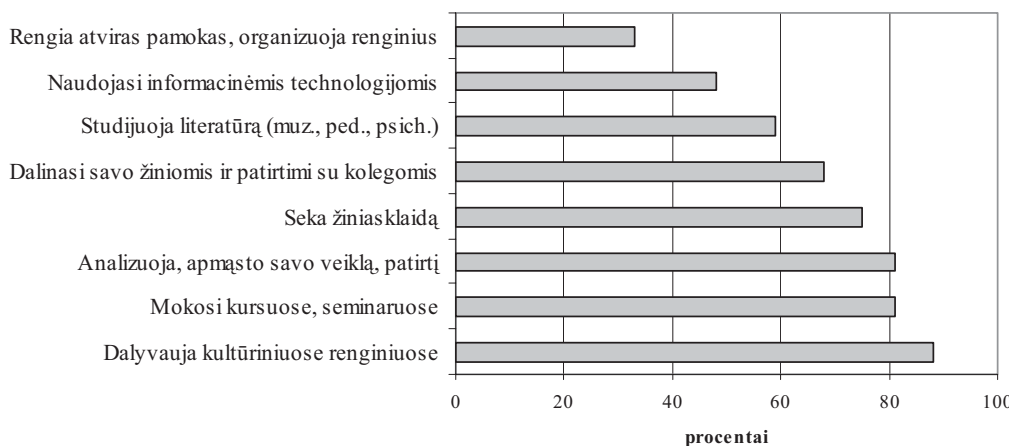
* požymio reikšmingumo lygmuo $p = 0,3$

4 pav. Mokymo įstaiga privalo suteikti profesiniam gyvenimui reikalingų žinių ir įgūdžių

Toks požiūris leidžia formuluoti prielaidą, kad didesnė dalis moterų (78 proc.) nelinkusios prisiiinti nuolatinio profesinio ugdymosi atsakomybės, ją priskiria mokymo institucijoms.

Muzikos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo būdai ir poreikis

Tyrimu siekta iširti muzikos mokytojų tobulinimosi galimybes. Respondentų teirautasi, *kokiais būdais ir kaip dažnai mokytojai tobulina savo profesines kompetencijas, kokie informacijos šaltiniai naudingiausi profesinės kompetencijos plėtrai.*

5 pav. Tobulinimosi veiklos rodiklių reitingas

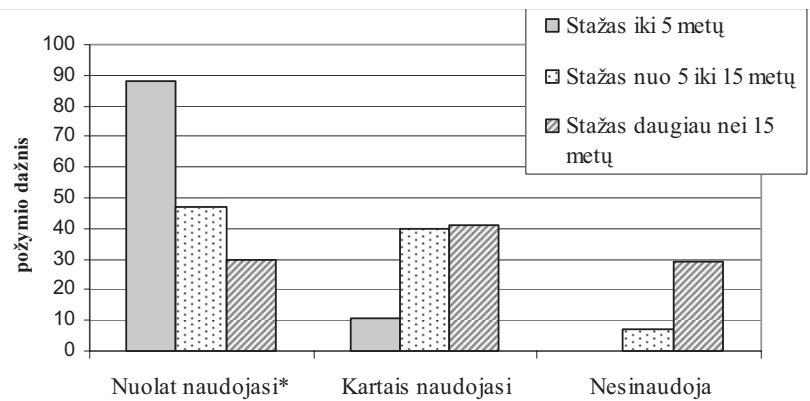
Profesinio tobulinimosi kontekste išryškėjo tiriamųjų tobulinimosi veiklos kryptių tendencijos. Galima konstatuoti, jog muzikos mokyklų mokytojų profesijos specifiškumas turėjo įtakos tokiam tobulinimosi veiklos rodiklių pasiskirstymui. Muzikos mokytojų tobulinimosi aktyvumas, lankantis bei dalyvaujant kultūriniuose renginiuose, koncertuose, konkursuose, aplenkė net profesinio tobulinimosi prioritetu tapusį mokymąsi seminaruose, iš dalies sąlygojamą formalių atestavimosi reikalavimų. Ne mažiau svarbi vidinė analizė, savo veiklos bei patirties apmąstymas ir įvertinimas. Naujausios informacijos kaupimas žiniasklaidos priemonėmis traktuojamas kaip aplinkybinis mokymasis, tačiau jis svarbus esant spartiems kaitos procesams ir užima svarią vietą tarp vyraujančių muzikos mokytojų tobulinimosi veiklos rodiklių.

Analizuojant tobulinimosi veiklos rodiklių sąsajas su tiriamųjų demografiniais rodikliais, pasitvirtino teiginys, jog mokytojų atestacijos reikalavimai kvalifikacinei kategorijai įgyti ar patvirtinti daro įtaką tobulinimosi veiklai. Pastebėta, kad respondentų tobulinimosi veikla labiausiai priklauso nuo kvalifikacinės kategorijos, ji statistiškai reikšminga vertinant visus tobulinimosi veiklos rodiklius. Dau-

Nustatant respondentų tobulinimosi veiklos aktyvumą ir kryptis, domėtasi, 1) kaip dažnai ir sistemingai tiriamieji mokosi įvairiomis savišvietos formomis – savarankiškai, studijuodami literatūrą, sekdami žiniasklaidą, naudodamiesi informacinėmis technologijomis, lankydami kultūriniuose renginiuose, dalyvaudami projektinėje veikloje bei apmąstydami savo patirtį, 2) kaip bendradarbiauja su kolegomis, dalydamiesi patirtimi, konsultuodamiesi, stebėdami pamokas, renginius, patys rengdami atviras pamokas ir 3) kaip dažnai tobulina kvalifikaciją kursuose, seminaruose. 5 pav. duomenys rodo respondentų tobulinimosi veiklos aktyvumą.

geliu atvejų įgyta aukštesnė kvalifikacinė kategorija sąlygoja didesnę tobulinimosi aktyvumą. Remiantis šio tyrimo duomenimis, galima teigti, jog tik mokytojo – metodininko kvalifikacinė kategorija turi didžiausią įtaką aktyviam ir visapusiškam muzikos mokytojų tobulinimuisi. Muzikos mokytojų – metodininkų mokymasis aktyviausias visose tobulinimosi veiklos srityse. Vyresniojo mokytojo kategorija skatina didesnę muzikos pedagogų tobulinimosi aktyvumą už mokytojo kvalifikacinę kategoriją turinčius respondentus, bet tik tam tikrose srityse – mokantis kursuose, dalyvaujant projektinėje veikloje, rengiant atviras pamokas, kitais atvejais jų aktyvumas sutampa arba yra net mažesnis ir priklauso daugiau nuo kitų faktorių.

Respondentų darbo stažas (6 pav.) turėjo įtakos tik mokymosi stabilumui taikant informacines technologijas ($p < 0,02$). Nuolat jomis naudojasi beveik 90 proc. respondentų, dirbančių mokykloje iki 5 metų, 48 proc. tiriamųjų, turinčių 5–15 m. darbo stažą ir tik 30 proc. dirbančiųjų daugiau kaip 15 m. Tai rodo, jog vyresnio amžiaus muzikos mokytojų individualiomis pastangomis vystyti kompiuterinio raštingumo gebėjimai, pastangos bei noras savo veikloje taikyti informacines technologijas yra riboti.

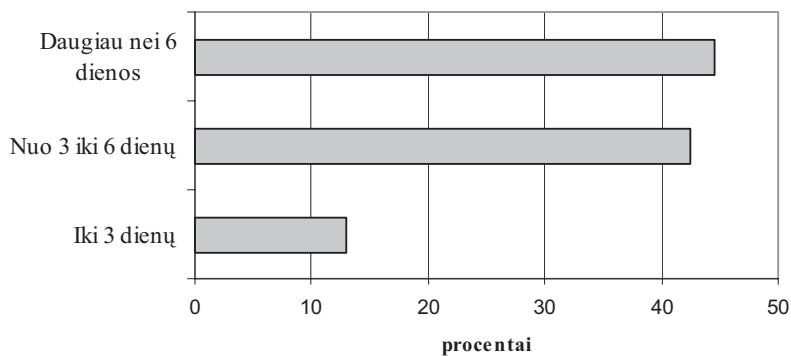
* požymio reikšmingumo lygmuo $p = 0,2$

6 pav. Respondentų darbo stažo įtaka naudojimosi informacinėmis technologijomis stabilumui

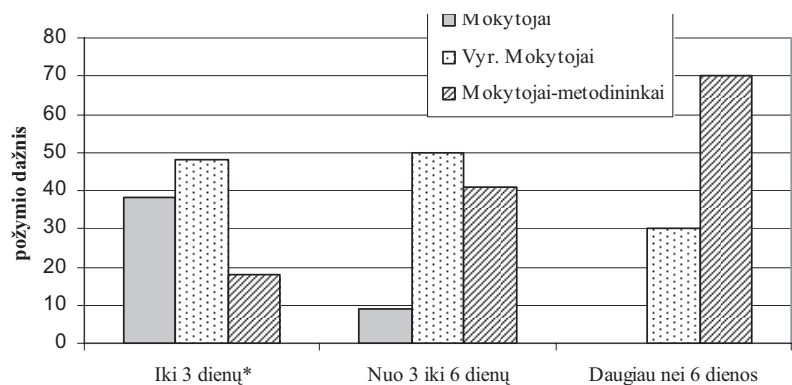
Tyrimo duomenims išryškinius mokymosi kursuose bei seminaruose reikšmę muzikos mokytojų tobulinimuisi, siekta įvertinti ir papildyti duomenis apie tiriamųjų tobulinimosi aktyvumą šioje srityje. Tuo tikslu respondentams pateiktas klausimas: kiek dienų vidutiniškai per metus jie tobulinasi kursuose bei seminaruose. Analizuojant tiriamųjų aktyvumą lankantis kursuose bei seminaruose, remtasi mokytojų atestacijos reikalavimais – privalomu tobulinimusi 15 dienų per 5 metus (vidutiniškai 3 dienos per metus).

Tyrimu nustatyta (7 pav.), kad tik 13 proc. respondentų dalyvauja kursuose vidutiniškai iki 3

dienų per metus. Galima teigti, kad šių mokytojų motyvacija tobulinimuisi yra sąlygojama formalių reikalavimų. To negalima pasakyti apie kitus tiriamuosius – beveik pusė respondentų (43,4 proc.) seminaruose per metus tobulinasi nuo 3 iki 6 d., o dar didesnė dalis tiriamųjų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose dalyvauja daugiau kaip 6 dienas – tai yra dvigubai daugiau nei iš jų formaliai reikalaujama. 4 respondentai į šį klausimą neatsakė. Galima konstatuoti, kad muzikos mokytojų aktyvumas, dalyvaujant kursuose, seminaruose, yra didelis ir išties susijęs su profesinio tobulinimosi poreikiais.

7 pav. Muzikos mokytojų mokymosi kursuose, seminaruose trukmė per metus

* požymio reikšmingumo lygmuo $p = 0,0$

8 pav. Mokymosi trukmė per metus. Skirtingos kvalifikacijos respondentų vertinimai

Analizuojant respondentų mokymosi trukmę kvalifikacinės kategorijos atžvilgiu, atsiskleidė statistiškai reikšmingi skirtumai (statistinis reikšmingumas $p < 0,00$). Rezultatai rodo (8 pav.), jog turima aukštesnė kvalifikacinė kategorija sąlygoja didesnę respondentų tobulinimosi kursuose aktyvumą.

Per metus vidutiniškai iki 3 dienų, t. y. retai, mokosi 37 proc. respondentų, turinčių mokytojo kvalifikacinę kategoriją. Dažniau (nuo 3 iki 6 d. per metus) tobulinimosi kursus linkę lankyti vyresniojo mokytojo kvalifikacinę kategoriją įgiję tiriamieji. Tuo tarpu labai intensyviai tobulinasi (daugiau kaip 6 dienas per metus) 70 proc. respondentų, kurie įgiję mokytojo-metodinio kvalifikacinę kategoriją.

Išvados

1. Muzikos mokytojų požiūris į nuolatinį mokymąsi ir profesinį tobulinimąsi teigiamas. Nors dauguma respondentų patenkinti turimomis žiniomis, tačiau suvokia nuolatinio mokymosi svarbą, pripažįsta mokymosi aktualumą sau, jaučia pasitenkinimą mokymosi veikla.
2. Didesnė dalis respondentų dar nelinkę priimti nuolatinio profesinio ugdymosi atsakomybės, ją priskiria mokymo institucijoms.
3. Profesinio tobulinimosi kontekste išryškėjo muzikos mokytojų profesijos specifiškumas. Aktyviausiai pedagogai tobulinasi lankydamiesi ir dalyvaudami kultūriniuose renginiuose, koncertuose, konkursuose. Ne mažiau svarbi muzikos mokytojų tobulinimuisi vidinė analizė, savo veiklos bei patirties apmąstymas.
4. Analizuojant tobulinimosi veiklos rodiklių sąsajas su tiriamųjų demografiniais rodikliais, nustatyta kad respondentų tobulinimosi veikla labiausiai priklauso nuo kvalifikacinės kategorijos, ji statistiškai reikšminga vertinant visus tobulinimosi veiklos rodiklius. Daugeliu atveju įgyta aukštesnė kvalifikacinė kategorija sąlygoja didesnę tobulinimosi aktyvumą.
5. Tyrimu nustatyta, kad didžioji dalis tiriamųjų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose dalyvauja ilgiau kaip 6 dienas – tai yra dvigubai daugiau nei iš jų formaliai reikalaujama. Tokie duomenys leidžia konstatuoti, kad muzikos mokytojų aktyvumas dalyvaujant kursuose, seminaruose yra didelis ir išties susijęs su profesinio tobulinimosi poreikiais.

Literatūra

1. Andriekienė R. M., 2000, Pedagogų profesinės kompetencijos problemos nuolatinio mokymosi kontekste. Švietimas besikeičiančioje visuomenėje. *Tiltai*. Nr. 2. Priedas 2. Klaipėda. P. 20–33.
2. Beresnevičienė D., 1995, *Nuolatinis mokymasis Lietuvoje*. Vilnius.
3. Beresnevičienė D., 2003, *Jauno suaugusiojo psichologija*. Presvika.
4. Bulajeva T., 2001, Pedagogų saviugdų veiksniai švietimo kaitos sąlygomis. *Daktaro disertacija*. VU.
5. Garalis A., 2003, Nauja organizacinė kultūra: nuolat besimokanti organizacija. *Pedagogika*. Nr. 69. P. 48–56.
6. Kaminskienė L., Teresevičienė M., 2000, Suaugusiųjų patirtinis mokymasis ir jo skatinimo galimybės. *Suaugusiųjų švietimas dabarčiai ir ateičiai: str. rinkinys*. Kaunas VDU. P. 39–43.
7. Lasauskienė J., 2004, Būsimųjų muzikos mokytojų profesinės kompetencijos plėtra. Meno ir žmogaus sąveika: kūryba, interpretacija, pedagogika. *Mokslinės konferencijos (2004-04-21) pranešimai ir moksliniai straipsniai*. Vilnius LMA. P. 203–210.
8. Laužackas R., Dienys V., 2004, Profesijos mokytojų strateginių kompetencijų ir kvalifikacijos tobulinimo modulių rengimo metodika. Vilnius.
9. Simonaitienė B., Targamadžė V. (2001), Mokytojų profesinė kompetencija: jos plėtotės darbo vietoje galimybių tyrimas. *Socialiniai mokslai*. Nr. 3 (29). P. 33–41.
10. Švietimo gairės. Lietuvos švietimo plėtotės strateginės nuostatos 2003–2012 m. [žiūrėta 2005-11-23]. Prieiga per internetą: <<http://www.smm.lt>>.

THE DEMANDS FOR PROFESSIONAL QUALIFICATION DEVELOPMENT: THE DIAGNOSTICS OF ATTITUDES OF MUSIC TEACHERS

Jolita Damaševičienė, Diana Strakšienė, Rytis Urniežius

Summary

The research into demands for professional qualification development among Lithuanian music teachers is presented in this article. The teachers' attitude towards continuous education and improvement of their professional qualification was investigated. Based on the results of the statistical data analysis, the influence of demographical variables upon the attitude towards professional qualification development was identified. It was revealed that teachers' attitude in general is positive. Nevertheless, the larger part of the respondents is still not ready to accept the responsibility for professional development and tends to attribute it to educational institutions. It was also noticed that the activities of qualification improvement usually depend on the qualification category of teachers.

Keywords: music education, music teachers, development of professional qualification.

PROFESINĖS KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO POREIKIS: MUZIKOS PEDAGOGŲ POŽIŪRIO DIAGNOSTIKA

Jolita Damaševičienė, Diana Strakšienė, Rytis Urniežius

Santrauka

Straipsnyje siekiama išsiaiškinti muzikos mokyklų pedagogų profesinio tobulinimosi poreikius. Analizuojamas muzikos mokytojų požiūris į nuolatinį mokymąsi ir profesinį tobulinimąsi. Statistinės duomenų analizės pagrindu atskleista demografinių kintamųjų įtaka nagrinėjam muzikos mokytojų požiūriui į profesinio tobulinimosi ypatumus. Siekiama nustatyti muzikos mokytojų aktyvumą dalyvaujant kursuose, seminaruose, ir jo ryšį su profesinio tobulinimosi poreikiais.

Prasminiai žodžiai: muzikinis ugdymas, muzikos mokytojai, profesinis tobulinimasis.

Įteikta 2009-09-22